ستاره ترامپ در هالیوود محصور شد

حالا که این سطرها را می‌خوانید البته نتایج انتخابات آمریکا اعلام شده اما بدانید که در روز انتخابات، ستاره ترامپ در پیاده‌روی مشاهیر هالیوود محصور شد تا از گزند تخریب چندباره مصون بماند. خبر را ورایتی داده و خبرگزاری مهر آن را ترجمه کرده است. در چهار سال اخیر ستاره ترامپ بارها تخریب شده که آخرین بار هفته پیش بود که به آن کلنگ زده شد. /مهر

انتشار داستان جنایی فارسی برای نوجوانان

داستان جنایی «نقاب سرخ» نوشته مهین منتظری برای نوجوانان منتشر شد؛ در ۱۸۹ صفحه و با قیمت ۲۸ هزار تومان در نشر موج. خبر را ایسنا منتشر کرده و از قول نویسنده نوشته که این اثر داستانی جنایی درباره فردی است که قربانیان خود را به شیوه ضحاک ماردوش به قتل می‌رساند. پیشتر آثاری چون «تبر جادویی»، «لیوانی که کتاب شد»، «تاج شاهزاده تویی» و... از مهین منتظری منتشر شده‌است. /ایسنا

ضمایر [او]

کره‌اسب چموش توی تابلوی نقاشی

۳ داستان از فرهاد حسن‌زاده برای نونهالان به چاپ ششم رسید

فرهاد حسن‌زاده مدت‌هاست امید اول ادبیات داستانی کودک و نوجوان ایران برای درخشیدن در عرصه‌های بین‌المللی است؛ نامزدی‌های چندباره او در سال‌های اخیر در فهرست نهایی جایزه‌های معتبر مرتبط با ادبیات کودکان و نوجوانان دنیا، از جمله جایزه هانس کریستین اندرسن به عنوان معتبرترین این جوایز، مؤید همین مطلب است. او به صورت متمرکز و هدفمند در این حوزه کار می‌کند و از این رو، توجه و تمرکزش باعث شده در جهان نیز به آثار او توجه شود. علاوه بر این، حسن‌زاده از نویسنده‌های ادبیات داستانی ماست که مرتب آثارش به زبان‌های دیگر ترجمه و منتشر می‌شود. تازه‌ترین مورد در این باره، انتشار ترجمه ترکی استانبولی از مجموعه کتاب‌های «کوتی‌کوتی» او در ترکیه بود. چند روز پیش از آن هم، داستان «دوستت دارم» حسن‌زاده برای کودکان کشور جمهوری آذربایجان و به زبان آذری ترجمه و منتشر شده بود. قبلا هم که آثارش به زبان‌های انگلیسی، مالایی، چینی، ارمنی، عربی و کردی ترجمه و منتشر شده بود. او امروز یکی از بین‌المللی‌ترین چهره‌های ادبیات داستانی ایران است.

تازه‌ترین خبر درباره فعالیت‌های حسن‌زاده این‌که سه داستان از او اخیرا تجدید چاپ شده است؛ «پی‌تی‌کو... پی‌تی‌کو...» و دو داستان دیگر» به نویسندگی فرهاد حسن‌زاده برای ششمین بار از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بازنشر شده است. خبر را خبرگزاری فارس منتشر کرده و نوشته که حسن‌زاده این سه داستان تخیلی را سال ۱۳۹۱ برای گروه سنی بالای ۹ سال (نونهال) نوشته و علی خدایی تصویرگری آن را انجام داده است.

داستان «پی‌تی‌کو... پی‌تی‌کو و دو داستان دیگر» درباره یك کره‌اسب چموش توی قاب یك تابلوی نقاشی است که هی تکان تکان می‌خورد و پی‌تی‌کو پی‌تی‌کو می‌کرد. قاب چوبی از درد نالید و گفت: داری چی کار می‌کنی حیوان! چرا جفتك می‌اندازی؟ یك دقیقه آرام بگیر و ...

این کتاب ۲۸ صفحه‌ای در چاپ ششم خود با قیمت ده هزار تومان و با شمارگان ۲۵۰۰ نسخه منتشر شده است، تا شمارگان آن در مجموع به ۳۰ هزار نسخه برسد. این کتاب در سایت اینترنتی فروش محصولات کانون به نشانی shop.kpf.ir و در فروشگاه‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در سراسر کشور و فروشگاه‌های محصولات فرهنگی هنری در دسترس علاقه‌مندان قرار دارد.

نگاهی به مفهوم نمادین «شهر» و جایگاه شهرها و اقلیم‌های مختلف در شعر شاعران فارسی‌زبان؛ از گذشته تا امروز

جغرافیای ادبی

پیمان طالبی

ادبیات و هنر

از دیرباز در کتب نظم و نثر به تأثیر آب‌وهوا بر ویژگی‌های جسمانی مردمان هر منطقه اشاره رفته‌است؛

در آثارالبلاد می‌خوانیم: «مساکن سردسیر، تن را سخت می‌کند و منافذ آن را می‌بندد و بر حرارت غریزی می‌افزاید؛ پس تن مردم آن سامان، سخت است و ایشان شجاع، پرنیرو و دارای دستگاه گوارش نیکو هستند؛ زیراکه سرمای بیرون بدن موجب فشرده شدن حرارت غریزی در درون آن است....»

ابن‌خلدون و پیش از او ابن‌سینا نیز بر تأثیر هوا بر رنگ پوست هریک از ساکنان اقلیم‌های هفت‌گانه اشاره کرده‌اند، حتی ابن‌خلدون پای را از این هم فراتر گذاشته و می‌گوید: «سرمای مفرط باعث کبودی چشم و سرخی موی می‌شود.»

بنابراین زندگی در یک اقلیم می‌تواند تا این حد بر زندگانی او اثرگذار باشد. در این میان شاعران که همواره زبان گویای جامعه خود بوده‌اند نتوانستند از بیان تاثیر شهرها و بلاد مختلف صرف‌نظر کنند. این تاثیرگذاری تا به آنجا کشید که بعضی از شهرها از نقش مکانی خود درآمدند و به نمادی برای بیان مفهوم خاصی در ادبیات فارسی تبدیل شدند. در این گزارش نقش شهرها، سرزمین‌ها و اقلیم‌های مختلف در شعر شاعران فارسی‌زبان را بررسی کرده‌ایم و نگاهی مجمل به اثرگذاری مفهوم «شهر» در ادبیات فارسی داشته‌ایم.

اهمیت شهر برای شاعران

قبل از این‌که سراغ شهرها و اقلیم‌های مختلف برویم، ابتدا باید ببینیم نگاه شاعران به شهر و شهرهای مختلف از چه منظری است و مفهوم شهر چگونه به شعر شاعران راه یافته‌است. ابتدا باید دانست که شهرها بستری برای طرح برخوردها و نگرش‌های گوناگون مردم جامعه بوده‌اند و در بستر شهر بوده که انسان‌ها زندگی در کنار هم را آموخته‌اند. طبیعتا هر کنشی که بین انسان‌ها روی داده، غالبا در بستر شهر رخ‌داده و از این منظر، مفهوم مکان حائز اهمیت است. از این گذشته در زمان‌های قدیم به علت بعد مسافت، گاه نگاه شاعر به یک اقلیم دیگر نگاه افسانه‌ای و اسطوره‌ای بوده‌است. برای مثال در شعر فارسی همواره زیبایی ترکانه؛ یعنی ترکان آسیای میانه، نوعی زیبایی آرمانی محسوب شده‌است. طبعا این اقلیم به شهادت ساکنان زیباروی آن، برای ذهن نمادگرای شاعران، می‌تواند محمل خوبی برای خیال‌پردازی باشد.

از طرفی با تکامل زندگی شهرنشینی و ازدحام انسان‌ها در شهرها، مفهومی به نام رمانتیسم و طبیعت‌گرایی نیز آرام‌آرام جای خود را در اذهان هنرمندان باز کرد. در این راستا شعرها سروده، موسیقی‌ها نواخته و فیلم‌ها ساخته شد. انسان ملول از شلوغی‌های زندگی شهرنشینی ترجیح داد به دامان طبیعت بازگردد. در شعر معاصر این مفهوم را می‌توان در اشعار نیما یوشیج، مهدی اخوان‌ثالث و فروغ فرخزاد به‌وضوح دید. البته نباید فراموش کرد که گاه شاعران پا را از این هم فراتر می‌گذارند و درمان درد و رنج‌های پنهان در وجود آدمی را در طبیعت نیز نمی‌یابند. آنجاکه نیما یوشیج در شعر «خانه سریویلی» می‌گوید:

«راست می‌باشد که کوه و زندگانی در دهستان دلکش و زیباست / لیک روزی می‌رسد / کادمیزاده نوایی نیستش / دلکشی‌های طبیعت / جز بلایی نیستش».

همچنین در همین خصوص تاثیرپذیری شاعران فارسی‌زبان از نمونه‌های شعر غربی را نباید نادیده گرفت. برای مثال شعر «سرزمین هرز» از الیوت که به‌واقع شورشی علیه تمدن معاصر بود.

با این اوصاف می‌توان گفت مفهوم «شهر» و حواشی مربوط به آن؛ چه از حیث نمادپردازی (در شعر کهن) و چه از منظر طبیعت‌گرایی (در شعر معاصر) همواره مورد توجه شاعران فارسی‌زبان بوده‌است.

شهرهای ایران و شاعران پارسی

شاعران در هر دوره متاثر از محیط اطراف خود هستند و به یار و دیار و شهر و کاشانه خود عشق و الفت خاصی دارند؛ برخی از شاعران تا پایان عمر حیات خویش در زادگاه خود ساکن بودند و برخی همانند سعدی شیرازی و ناصرخسرو قبادیانی سال‌ها در بلاد مختلف زندگی کردند. بسیاری از شاعران در اشعارشان نام زادگاه و شهر خود را به نیکی یاد نمودند و برخی نیز از شهری که عبور نمودند به پاس بزرگداشت شهر یا خاطره شاعر که از آنجا داشته ذکری و یادی نموده؛ نگاه شاعران با سایر مردم متفاوت است، آنان چشمانی بسیار ژرف‌نگر و حافظه بسیار قوی و از قدرت تخیل بالا و با فصاحت و بلاغت و شیوایی شعر بر سمند سخن می‌تازند. در ادامه نمونه‌هایی از شهرهایی که در شعر شاعران فارسی‌زبان حضور بارز داشته‌اند را بررسی می‌کنیم:

شیراز

یکی از پرتکرارترین شهرها در شعر فارسی، شیراز است. آب‌وهوای خوش، زیبایی و خرمی، عیش مدام و روزگار بسامان و در یک کلام به تعبیر حافظ «وضع بی‌مثال» شیراز در شعر شاعران بیش از دیگر وجوه آن مورد توجه قرار گرفته‌است. در ادامه نمونه‌هایی از کاربرد شیراز در شعر فارسی را می‌خوانیم:

چشم بگشا و فرق کن آخر / عنبر از خاک و شکر از شیراز

سنایی

خوشا سپیده‌دمی باشد آن‌که بینم باز / رسیده بر سرا... اکبر شیراز

به حق کعبه و آن کس که کرد کعبه بنا / که دار مردم شیراز در تجمل و ناز

سعدی

خوشا شیراز و وضع بی‌مثالش / خداوندا نگهدار از زوالش

به شیراز آی و فیض روح قدسی / بجوی از مردم صاحب کمالش

حافظ شیرازی

سلام ای شهر شیخ و خواجه شیراز / سلام ای مهد عشق و مدفن راز

سلام ای قبله تقدیس و تقوا / سلام ای قلعه سیمرغ و عنقا

سلام ای شهر عشق و آشنایی / سلام ای آشیان روشنایی

شهریار

آن بهشت جاودان شیراز می‌باشد که باد / مشک‌تر می‌آورد با خود ز هرسو بار بار

هرکه بیند همچو من شیراز را فصل بهار / می‌زند بی‌شک از اینجا پشت پا بر هر دیار

فریدون مشیری

هر باغبان که گل به سوی برزن آورد / شیراز را دوباره به یاد من آورد

آنجا که گر به شاخ گلی آرزوت هست / گل چین به پیشگاه تو یک خرمن آورد

نازم هوای فارس که از اعتدال آن / بادام بن شکوفه مه بهمن آورد

لطفعلی صورتگر

اصفهان

اصفهان بیش از هر
است. چنان که شاعر
و جویبار دیگری بهره
رود استفاده می‌کردند
گر چه صد رود است از چ

اگرچه زنده‌رود آب حیات

اصفهان نیمی از جهان گ

نیل کم از زنده‌رود و مص

کنون سر همه التفا
صفاهانم

تبریز

تبریز آن‌گونه که در
میهن پرستی مردما
باقرخان و دیگر سرد
مردانگی‌ها، حماسه‌ه
شدند و شاعران کار
تمام کردند:
این همان تبریز کز جا
امتحان

تبریز مرا مونس جان خو

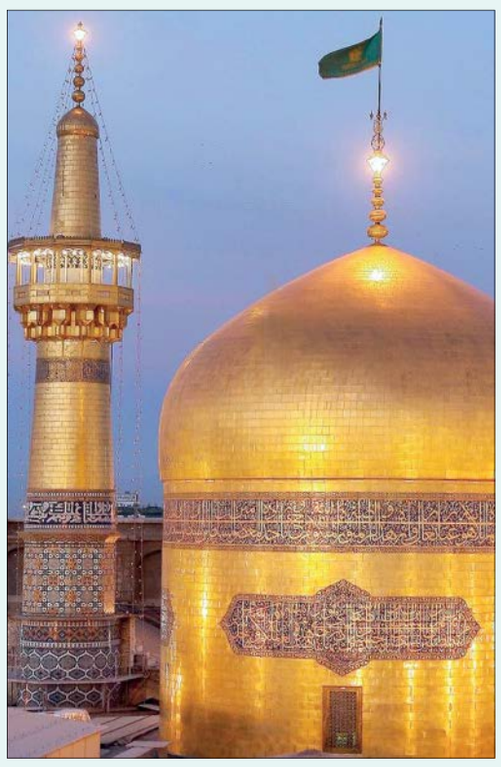
نیشابور

نیشابور علاوه بر جایگ
داشته، از حیث حضور ز
سلام من به نیشابور و خ

نشابوری است معشوق
گویی از شنیز آمد

مشهد در شعر فارسی

مشهد به عنوان مرکز خراسان و خراسان به عنوان یکی از پایگاه‌های اصلی شعر و ادبیات فارسی در تاریخ ایران، در بعضی دوره‌ها کمی کمرنگ‌تر و در اکثر دوره‌ها به صورتی پررنگ‌تر، همیشه فعال بوده، در مشهد و خراسان شعر همیشه زنده بوده و شاعران مشغول فعالیت بوده‌اند. باید دانست که مشهد جزئی از مهم‌ترین قلمرو شعر فارسی یعنی خراسان محسوب می‌شود و همین کافی است تا نقش این شهر در تاریخ شعر فارسی ویژه و قابل تامل باشد. خراسان به حدی در ادبیات فارسی شاخص است که در بین سبک‌های مختلف ادبی شعر فارسی، سبکی را به نام خود کرده و شاعران بسیاری بوده‌اند که در طول تاریخ به «سبک خراسانی» شعر بسرایند. در دوره معاصر که جریان‌ها، صداها و شکل‌های مختلف در شعر فارسی موجود شد، در شعر مشهد هم با شناسنامه ویژه خود، این جریان‌ها وجود دارد. اما با ظهور انقلاب اسلامی و بالندگی شعر آیینی، کارکردی متفاوت از مفهوم خراسانی بودن و به ویژه شهر مشهد در شعر ابداع شد که مرقد مطهر حضرت رضا (ع) در مشهد دلیل آن بود. شاید در حال حاضر بیشترین شهری که نامش در شعرهای مختلف شاعران فارسی زبان در قوالب و گونه‌های مختلف شعری برده می‌شود، مشهد باشد. در شعر آیینی امروز، شعر رضوی از گونه‌های مهم محسوب می‌شود که اتفاقا در این شعر، بیش از سایر ائمه درباره گنبد و بارگاه معصوم (ع) مضمون‌پردازی صورت می‌گیرد و همین سبب شده شهر مشهد جایگاهی ویژه در شعر امروز و به خصوص شعر آیینی و مذهبی داشته باشد.

فراخوان

از پاییزه کتاب جا نمانید

مهلت ثبت‌نام کتابفروشی‌ها در طرح «پاییزه کتاب ۹۹» امروز (۱۵ آبان) به پایان می‌رسد. آن‌طور که روابط عمومی موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران خبر داده، تاکنون ۷۰۶ کتابفروشی برای حضور در این طرح اعلام آمادگی کرده‌اند. در این طرح، سقف خرید برای هر خریدار به ۲۰۰ هزار تومان رسیده است و خریداران می‌توانند از ۲۰ درصد یارانه خرید کتاب تا سقف ۲۰۰ هزار تومان در این طرح بهره‌مند شوند.

عدد اول

کمک چاوشی برای آزادی زندانیان اسدآباد

۲۰

محسن چاوشی، خواننده مدتی است به صورت متمرکز به آزادی زندانیان کمک می‌کند. حالا سلطان هادی، مدیرعامل انجمن حمایت از زندانیان شهرستان اسدآباد به ایسنا گفته ۲۰ زندانی مالی این شهرستان از ابتدای سال تاکنون با کمک این خواننده آزاد شده‌اند. او گفته محسن چاوشی علاوه بر کمک به آزادی ۲۰ زندانی مالی، منجی پنج زندانی اسدآبادی محکوم به اعدام در سال جاری بوده است که برخی از این زندانیان ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون بابت پرداخت دیه دارای مشکل بودند.

عدد دوم

باز هم «کتاب عشق» نزار قبانی

۲

«کتاب عشق» نزار قبانی با ترجمه محبوبه افشاری در انتشارات دوات معاصر به چاپ دوم رسید. آن‌طور که خبرگزاری مهر نوشته این کتاب، عنوان مجموعه شعری از نزار قبانی، عاشقانه‌سرای شهیر عرب است که ترجمه آن برای نخستین بار در انتشارات دوات معاصر انجام شده است. چاپ دوم این کتاب در ۶۴ صفحه و قیمت ۱۵ هزار تومان عرضه شده است.

عدد سوم

افزایش ح

دبیرخانه چهارد
مستند به کارگ
جشنواره نوش
رویداد سینمای
وب‌سایت جش

رنگ و بوم [هنرهای تجسمی]

نگاهی هنری ـ انتقادی به فرهنگ آمریکا در «گسست نامحسوس»

گالری طراحان آزاد این روزها میزبان نمایشگاه «گسست محسوس» است؛ نمایشگاهی که تلاش دارد با ارائه آثاری شاخص از ۱۳ هنرمند ایرانی از منظری جالب توجه برشی از جنبش‌های هنری و تحولات اجتماعی را روایت کند.

گسست محسوس با کیوریتوری تکین آغداشلو و نمایش آثاری از رضا آرامش، سینا چوپانی، قاسم حاجی‌زاده، خسرو حسن‌زاده، هدی زریاف، کوروش شیشه‌گران، طلا مدنی، امیر کمند، هومن مرتضوی، فرهاد مشیری، شیرین علی‌آبادی، محمدرضا میرزایی، نیکزاد نجومی و منوچهر یکتایی از نهم آبان آغاز به کار کرده است. برای معرفی این نمایشگاه این متن نیز منتشر شده است: بعد از جنگ جهانی دوم، آمریکا که از ویرانی‌های این جنگ خسارت ناچیزی دیده بود، توانست در راستای توسعه اقتصادی، صنعتی و تکنولوژی از منظر فرهنگی نیز به سرعت تبدیل به قدرت تاثیرگذار و اول جهان شود و خلأ جایگاه ازدست‌رفته اروپا را پر کند. این تحول عمده باعث جابه‌جایی مرکز ثقل هنری دنیا از شرق به غرب اقیانوس اطلس شد و نیویورک به‌زودی به پاریس جدید دنیای هنر بدل گردید. اگر تا قبل از جنگ جنبش‌های هنری یکی پس از دیگری در شهرهای مهم اروپا زاده می‌شدند، اکنون این هنرمندان آمریکایی بودند که جنبش‌های هنری جدید را به دنیا معرفی می‌کردند.

ابستر کت اکسپرسیونیسم، پاپ آرت و مینیمالیسم از مهم‌ترین جنبش‌های هنری مدرن همگی از «دنیای نو» بیرون می‌آیند، هر چند آبشخور هر سه آنها را می‌توان در جنبش‌های هنری اروپایی مانند سورئالیسم و کوبیسم یافت. محوریت آمریکا در هنر تجسمی تا امروز و در جنبش‌های هنری دوران پسامدرن و نیومدیا نیز ادامه دارد. هنر ایران نیز بالطبع از این تاثیرپذیری به‌دور نبوده و نیست. در دوران قاجار هنر تجسمی ایران به اقتباس‌گیری از هنر اروپا می‌پردازد و در راس آن دارالفنون نسل جدید هنرمندان ایرانی را بر اساس نظام آکادمیک اروپایی پرورش می‌دهد. در دهه‌های آتی نیز گرایش‌های مدرن در ایران با تحصیل هنرمندان ایرانی در اروپا و بازگشت آنها به ایران به اوج می‌رسد و سعی در تلفیق هنر ایران و غرب به مشغولیت ذهنی بخش عمده‌ای از هنرمندان ایرانی تبدیل می‌شود. گسست محسوس نمایشگاه گروهی‌ای است از آثار ۱۴ هنرمند ایرانی از نسل‌های گوناگون که تحت‌تاثیر جنبش‌های هنری، فرهنگ عامه یا تحولات اجتماعی آمریکا خلق شده‌اند. در این نمایشگاه آثار متنوعی دیده می‌شود که برخی‌شان نگاه منتقدانه سرسختی به بخش‌هایی از فرهنگ آمریکایی دارند. این سومین نمایشگاهی‌ست که تکین آغداشلو آن را کیوریتوری می‌کند؛ او پیشتر سال ۱۳۹۷ نمایشگاهی با رویکرد هنر معاصر زیر عنوان بازنگری در خانه خیابان عبده را در یک خانه قدیمی طراحی و سپس در گالری دستان نمایشگاهی را کارگردانی کرد؛ او هنرمند و طراح متولد تهران، فارغ‌التحصیل کارشناسی هنرهای تجسمی از دانشگاه رایرسون تورنتو و برنده جایزه اینتر اکسس و سیمپاتیکو در رشته هنرهای نیو مدیاست. آثار او پیش از این در شش نمایشگاه گروهی در گالری‌هایی مانند تی‌آی‌ال لندن، آزینگتون و ایمج سنتر تورنتو به نمایش درآمده است.

گسست محسوس تا بیستم آبان در گالری طراحان آزاد به تماشاست.

